

Jõgeva valla jäätmekava 2021-2026 täitmise aruanne

Sissejuhatus

Jõgeva Vallavolikogu kinnitas 17. juunil 2021 määrusega nr 161 „Jõgeva valla jäätmekava 2021-2026“.

Jõgeva Vallavolikogu 26. aprilli 2018 määruse nr 32 „Jõgeva valla arengukava, eelarvestrateegia, valdkonnapõhiste arengukavade ja hallatavate asutuste arengukavade koostamise kord“ § 2 lõike 6 alusel tuleb esitada arengukava täitmise aruanne, mis on oluline kava muutmise vajaduse hindamiseks ja muudatuse kavandamiseks.

Jäätmekava eesmärgiks on panna paika jäätmehoolduse arendamise suunad ja tähtajad järgmiseks viieks aastaks ja samas anda ülevaade olemasolevast olukorrast. Planeeritud tegevuste eesmärk on jäätmehoolduse arendamise kaudu vähendada jäätmetest tekkivat keskkonnakoormust, kuna jäätmekäitluse mõjud keskkonnale esinevad kõikides etappides.

Kliimaministri 20.12.2023 käskkirjaga kinnitati lõpuks ka riigi jäätmekava 2023-2028. Seetõttu peab aasta jooksul valla jäätmekava viima kooskõlla riigi jäätmekavaga.

1. EESMÄRKIDE JA INVESTEERINGUTE TÄITMINE

Alates 1. aprillist 2022 on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud kogu Jõgeva valla territoorium. Korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldajate arv on 19.04.2024 seisuga 4098, sh 916 kompostijat, 290 biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid antakse tekkekohas üle Ekovir OÜ-le, 112 ühiskasutust. Lisaks muudatusele, et kogu vald on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, on kohustuslik lisaks segaolmejäätmetele üle anda ka biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid, paberit ja kartongi ning võimalik on tekkekohas üle anda segapakendit. Tiheasustus- ja kompaktsel alal on kortermajadele kohustuslik võtta eraldi segapakendikonteiner. Segapakendite liitmine korraldatud jäätmeveoga tuleneb valla teatud piirkondades avalike konteinerite ületäitumisest või vastupidiselt elanike poolt teiste jäätmeliikidega risustamisest.

Riik on seadnud eesmärgid erinevate jäätmeliikide ringlusse võtuks ja biolagunevate jäätmete osakaalu vähendamine ladestavate olmejäätmete kogumassist. Jäätmeseadus § 31 lõige 4 ja 136¹² on kirjas, et kohalik omavalitsuse üksus peab korraldama biojäätmete liigiti kogumise tekkekohalt, kui neid ei ole võimalik tekkekohal ringlusse võtta ning omavalitus peab selle täide viima hiljemalt 31.12.2023. Jõgeva valla jäätmehoolduseeskirjas on kirjas, et kortermajadel ja eramutes on võimalik tekkekohas kompostida kui kompostimise kasutamise võimalus on olemas. Kui võimalus puudub, tuleb biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid üle anda Ekovir OÜ-le. Aia- ja haljastujäätmete kogumiseks korraldati 2023. aasta sügisel kogumisring ning valla elanikel ja korteriühistutel on võimalik viia tasuta aia- ja haljastujäätmeid Jõgeva jäätmejaama.

Jäätmejaamas ja –kogumiskohtades võeti jäätmeid vastu vastavalt vastuvõtu hinnakirja alusel. 2023. aastal korraldati suurjäätmete (8,16 t) ja aia- ja haljastujäätmete (15,67 t) kogumisring.

Jäätmeseaduse § 136¹⁴ alusel on vallal kohustus alates 1. jaanuarist 2025 koguda tekstiilijäätmeid eraldi, kas kogumisringiga, liita korraldatud jäätmeveoga või eraldi

kogumiskonteinerid. Seni kuni ei ole kehtestatud konkreetseid tekstiilijätmete kogumisviise, peab iga omavalitsus leidma ise lahenduse jälgides selle kulukust, kasutajasõbralikkust ja tulemustlikkust. Jõgeva vallas on võimalik jäätmejaama ja –kogumiskohtadesse anda tekstiilijätmeid. Jõgeva jäätmejaamas on võimalik anda kasutuskõlbulikke riideid, mänguasju ja jalatseid. Selleks on kaks riiete konteinerit. Koostöös Uuskasutuskeskusega on korraldatud aastas kaks kogumisringi, mille raames võetakse vastu ka korralikke tekstiilijätmeid. Võimalusel ja vajadusel jätkatakse riietekonteinerite paigaldamisega ja leida koostööpartnerid.

Jätkata järelevalvet korraldatud jäätmeveo nõuete täitmise osas. Seoses jäätmereformiga vaadata üle koos tootjavastutusorganisatsioonidega valla avalike konteinerite asukohad.

Pidevalt on teavitatud ja teavitust jätkatakse vallalehe kaudu ning jooksvalt informeeritakse valla kodulehe ja sotsiaalmeedia kaudu.

Järgnevatel aastatel on vaja alustada Jõgeva jäätmejaama laiendamise, kuna piirkonnaks on kogu vald mitte enam ainult Jõgeva linn. Samuti on vaja tegeleda ringmajandusega, ringlussevõtu sihtarve tõsta, kuid seda jäätmejaam ei võimalda. Jõgeva vallas on ainult üks jäätmejaam, mis vastab keskkonnaministri 16.01.2007 määruses nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ toodud nõuetele. Siimusti, Vaimastvere, Palamuse, Kuremaa, Laiuse ja Jõgeva aleviku jäätmekogumiskohad on alalt väikesed, kuhu ei ole võimalik paigutada ligi 15 jäätmeliigi vastuvõtukohta.

Samuti mõelda vajadusest rajada Torma, Sadala, Kuremaa, Palamuse ja Siimusti alevikku aia- ja haljastujätmete komposteerimisväljak.

Jäätmekava eesmärkide saavutamise tegevuskava ja täitmine.

Nr	Tegevus	Täitmis- periood	Täitjad	Rahastamis- allikad	Orienteeruv maksumus	Täitmine
Jäätmehoolduse kavandamine ja planeerimine						
1.1.	Jäätmehoolduseeskirja, jäätmevaldajate registri määruse ja jäätmekava ajakohastamine riiklike õigusaktide ja valdkondlike arengukavade muutumisel.	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		Seoses MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus tegevuse lõpetamisega, jäätmevaldajate registri määruse muutmise. Jäätmekava viia kooskõlla riigi jäätmekavaga.
1.2.	Uue perioodi jäätmekava ja teiste dokumentide koostamine	2025	vallavalitsus	vallaeelarve		

1.3.	Korraldatud jäätmeveo hanke korraldamine, sh paberi ja kartongi, köögi- ja sööklajajätmete, vajadusel suurjätmete ja võimalusel segapakendite kogumise hõlmamine korraldatud jäätmeveoga	2026	vallavalitsus	vallaeelarve		01.aprill 2022 kuni 31.märts 2027 korraldatud jäätmevedu. Jäätmeliigid segaolme-jätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajajätmed ning segapakend.
1.4.	Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmiseks jäätmehooldust puudutavate kampaaniate ning projektide läbiviimine, sh infovoldikud	pidev	vallavalitsus, TKO	vallaeelarve, fondid, KIK		
1.5.	Üritustel ja laatadel paigaldada liigiti kogutud jätmete konteinerid selgitava teavitustahvliga	pidev	vallavalitsus, ürituste ja laatade korraldajad, TKO	vallaeelarve, fondid		
1.6.	Jäätmehooldusalaste artiklite avaldamine, valla kodulehel ja sotsiaalmeedias ajakohase info jagamine	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		Infot jagatakse vastavalt vajadusele
Jäätmehooldusrajatiste kavandamine						
2.1.	Jäätmejaama ja -kogumiskohtade ühtne haldamine	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve	50 000 eurot	toimib
2.2.	Jäätmejaama laiendamine, sh kompostimisala laiendamine ja varjualuste loomine	vastavalt avanevatele taotlusvoordele	vallavalitsus	vallaeelarve, fondid	*	
2.3.	Jäätmejaamas ja -kogumiskohtade hooldus, vajadusel inventari uuendamine	pidev ja vastavalt avanevatele taotlusvoordele	vallavalitsus	vallaeelarve, fondid	*	Jõgeva jäätmejaama, Palamuse, Jõgeva aleviku ja Vaimastvere jäätmekogumiskohtadesse kaamerate paigaldamine (2022 oktoober - 2023 aprill).

2.4.	Vajadusel piirkondadesse komposteerimisväljakute rajamine	vastavalt avanevatele taotlusvoordele	vallavalitsus	vallaeelarve, fondid		
2.5.	Jäätmejaamas ja -kogumiskohtades vastuvõetavate jäätmeliikide laiendamine	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		
2.6.	Jäätmekogumiskohtade kasutusmugavuse parandamine isikutuvastuse (ID-kaart, mobiili ID või muu kaart) kasutuselevõtu ja arenduse abil		vallavalitsus	vallaeelarve, fondid		
Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine						
3.1.	Avalike ürituste korraldamisel järgida jäätmekäitluse nõudeid (sh liigiti sorteerimine) ja järelevalve avalike ürituste jäätmekäitluse üle	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		
3.2.	Võimalusel ülevallaline konteinerite sarnane märgistamine (paber ja kartong -sinine, pakend-kollane, klaas- roheline, biolagunevad jäätmed - pruun)	pidev	valla-valitsus, TKO			pidev
3.3.	Avalike konteinerpargi konteinerite ja asukoha optimeerimine, uuendamine ja täiendamine	pidev	valla-valitsus, TKO			Seoses uue korraldatud jäätmeveo-perioodil lisandunud kohustusega, et kõikide kortermajade juures, v.a hajaasustuse piirkonnas, peab olema segapakendi-konteiner, tuleb üle vaadata kortermajade piirkonnas avalike konteinerite vajalikkus ja vajadusel ümber paigutada

3.4.	Pakendijäätmete kohtkogumise suurendamine jäätmevaldaja juures (eraldi konteiner, pakendikott)	pidev	valla- valitsus, TKO	valla- valitsus, TKO		Korraldatud jäätmeveoga liidetud, võimalik võtta ka pakendikott. Pakendikott on tasuta.
3.5.	Ohtlike jäätmete, sh eterniidijäätmete kogumisringi korraldamine ning jäätmejaamades ja -kohtades vastuvõtmine	vastavalt avanevatele taotlusvoorudele	vallavalitsus	vallaeelarve, fondid	*	Ohtlike jäätmete kogumisringi mai 2023.
3.6.	Suurjäätmete kogumisringi korraldamine	kord aastas	vallavalitsus	vallaeelarve	20 000 eurot	2023 sügisel korraldati, huvi vähene (8,16 t).
3.7.	Kohtkompostimise edendamiseks kompostrite jagamine jäätmevaldajatele	2022, 2023, 2024	vallavalitsus	valla- valitsus, KIK, fondid, jäätmevaldajad	25 000 eurot	
3.8.	Aia- ja haljastujäätmete vastuvõtt ning kogumisringide korraldamine kevadel ja sügisel tiheasustusel ja kompaktsel alal	2022 kuni 2026	vallavalitsus	vallavalitsus	15 000 eurot	2023.a. 15,67 t
3.9.	Koostööprogrammid korteriühistute ja kogukondadega (külaseltsid) jäätmemajade rajamiseks, süvamahutite hankimiseks jms	pidev	valla- valitsus, korteri- ühistud, kogukonnad	vallaeelarve, korteri- ühistud, kogukonnad	50 000 eurot	
Muud tegevused						
4.1.	Maastikupildi kahjustavate hoonete lammutamine	pidev	Valla- valitsus, maa- omanikud	vallaeelarve, KIK, maaomanikud		Pidev
4.2.	Prügistatud alade koristamine	pidev	Valla- valitsus, maa- omanikud	vallaeelarve, maaomanikud		koristatakse pidevalt
4.3.	Probleemsematesse avalike pakendikonteinerite kogumiskohtadesse valvekaamerate paigaldamine	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		2022-2023, vajadusel lisatakse Kuremaa, Laiuse ja Siimusti jäätmekogumiskohtadesse. Piiri kpl juurest paigalati

						kaamerata Turu tn
4.4.	Jäätmevaldajate registri pidamine	pidev	vallavalitsus	vallaeelarve		täiendatakse jooksvalt

2. KOKKUVÕTE

Algas korraldatud jäätmeveo periood, 01.aprill 2022 kuni 31.märts 2027. Vedajaks on Ekovir OÜ. Vallavalitsus teeb pidevalt järelevalvet jäätmekäitluse, sh kompostimise osas ja jätkab järelevalvet ja teavitusega.

Ettevõtetud eesmärgid on saavutatud. Sel aastal oli soov jätkata jäätmejaama laiendamisega, kuid rahalised võimalused puuduvad. Seoses 2025. a muutusega, et tekstiilijäätmeid tuleb eraldi koguda, paigaldatakse valla eri paikadesse veel riietekonteinereid. Jäätmekogumiskohtadesse tuleb paigaldada kaamerad ja arendada kogumiskohtade kasutusmugavuse parandamist isikutuvastuse kasutuselevõttuga. Jäätmereformi muudatustest peab tegema muutusi, kuid need selguvad lõplikult aasta II pooles.